

කියවීම ද්‍රව්‍ය

ශ්‍රී ලංකාවේ බහුලව සිදුවන ආපදා අතර නායයාම්.
ජල ගැලීම.සුළිසුළං.නියග.අකුණු සැර .සුනාමි ආදියයි.

නායයාම

කඳු බෑවුමක ඉහළ කොටසේ ඇති පස් .ගල් යනාදිය
වාක්ෂලතා සමග බෑවුම දිගේ පහළට චලනය වීමයි.

නායයාම ආපදාවට බලපාන හේතු

ස්වභාවික හේතු

- භූ චලන ඇතිවීම
- නොකඩවා ඇද හැලෙන අධික වර්ෂාව
- කඳු වල සිසු ආනතිය
- පාෂාණ වල ව්‍යුහය
- දුර්වල ජලවහන රටාව
- වාක්ෂලතා වැස්ම අඩු වීම

මානුෂ ක්‍රියාකාරකම්

- o අවිධිමත් ලෙස බෑවුම් ඉඩම් පරිහරණය
- o බෑවුම් වල වනාන්තර ඉවත් කිරීම
- o ස්වභාවික ජල මාර්ග අවහිර කිරීම
- o කඳුකර ප්‍රදේශ වල පතල් කැණීම

0 පස් කඳු කැපීම.ගල් කැඩීම. පිපිරවීම

0 කඳු වල සිදුකරන අවිධිමත් ඉදිකිරීම්

නායයාම හඳුනා ගැනීමේ පූර්ව ලක්ෂණ

- නිවෙස් වල පැළුම් ඇතිවීම
- හුමියේ පැළුම් ඇතිවීම හෝ ගිලා බැසීම ඇතිවීම
- ශාක විදුලි කණු ආදිය ඇදවීම
- බැවුම් ඉඩම් වල ශාක මැරීයාම

ජල ගැලීම

ශ්‍රී ලංකාවේ බහුලවම සිදුවන ආපදාවයි
.කැලණි.කළු.ගි.නිල්ව
ලා.මහඔය..මහවැලි ගංගා නිතරම පිටාර ගලයි

. ජල ගැලීම ආපදාවට බලපාන හේතු

ස්වභාවික හේතු

- ✚ අධික වර්ෂාපතනය
- ✚ ගංගා,ජලාශ, වැව් පිටාර ගැලීම
- ✚ වෘක්ෂලතා වැඩිමේ ස්වභාවය

මානුෂ හේතු

- ❖ ජල මාර්ග අවහිර කිරීම
- ❖ ගංගා මෝය අවහිර කිරීම
- ❖ තෙත් බිම් ,පහත් බිම් ගොඩ කිරීම
- ❖ වෘක්ෂලතා වැස්ම ඉවත් කිරීම
- ❖ පහත් බිම් වල ජනාවාස ඇති කිරීම

සුළිසුළු

බෙංගාල බොක්ක අවට කලාපයේ ඇතිවන වාසුළි තත්වයන් නිසා වර්ධනය වේ. ඔක්තෝබර් සිට දෙසැම්බර් දක්වා කාල වලදී උතුරු නැගෙනහිර ප්‍රදේශ වලට වැඩි වශයෙන් ඇතිවේ. මෙමගින් අධික වර්ෂාපතනයක් ද ලැබෙන බැවින් දැඩි බලපෑම එල්ල වේ.

නියගය

ශ්‍රී ලංකාව බලාපොරොත්තු වන වර්ෂාපතනයෙන් 75% කට අඩුවෙන් ලැබීම නියගය ලෙස සලකයි.

නියග ඇති වීමට බලපාන හේතු

- දේශගුණික වෙනස්වීම්
- ගෝලීය උණුසුම් ඉහළ යාම
- වායුගෝලීය දූෂණය
- වන විනාශය
- ජල හිඟය

අකුණු සැර

- ✓ සංවහන ක්‍රියාවලියන් සමග ඇතිවේ.
- ✓ දිවයින පුරාම සිදුවිය හැක.
- ✓ අන්තර් මෝසම් කාලවලදී ඇතිවන උස් කැටි වළාකුළු අකුණු සැර හට ගැනීමට හේතු වේ.
- ❖ කැටි වළාකුළු වල ඇතිවන ධන ආරෝපණ හා සෘණ ආරෝපණ අතර ඇතිවන විදුලි විසර්ජනය අකුණු ලෙස හැඳින්වේ.

අකුණු වර්ග 3 කි.

- වළා අකුණු (වළාකුළු අතර)
- වායු අකුණු (වළාකුළු සහ අවකාශය අතර)
- පෘථිවි අකුණු (වළාකුළු සහ පොළව අතර)

සුනාමි

- ✚ 2004 දෙසැම්බර් 26 දින ශ්‍රී ලංකාවට බිහිසුණු සුනාමි ආපදාවකට මුහුණ දීමට සිදුවිය.
- ✚ සුමාත්‍රා දූපත ආසන්නයේ ඇතිවු හුම් කම්පාවක් නිසා මෙය සිදුවිය.
- ✚ උතුරු, නැගෙනහිර, දකුණ හා බටහිර වෙරළ ප්‍රදේශයට දැඩි හානි සිදුවිය.
- ✚ 35000 ක් පමණ මිනිස් ජීවිත අහිමි වූ අතර 50000 පමණ අවතැන් විය.

ශ්‍රී ලංකාවේ ආපදා කළමණාකරණය

- **2005** සිට ක්‍රියාත්මක විය.
- ආපදා කළමණාකරණ අමාත්‍යාංශයක් පිහිට වන ලදී.
- ජාතික ආපදා කළමණාකරණ මධ්‍යස්ථානයක් පිහිට වන ලදී
- ආපදා කළමණාකරණය සඳහා අධ්‍යක්ෂක ජනරාල්වරයකු පත් කිරීම.
- දිස්ත්‍රික්ක හා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ මට්ටමින් ආපදා කළමණාකරණ මධ්‍යස්ථානයක් පිහිට වීම.
- පාසල් කළමණාකරණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

ආපදා කළමණාකරණ වක්‍රය

0 පෙර සූදානම

❖ ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ අවස්ථාව

• යථා තත්වයට පත් කිරීම

➤ ආපදා අවම කිරීමේ අවස්ථාව